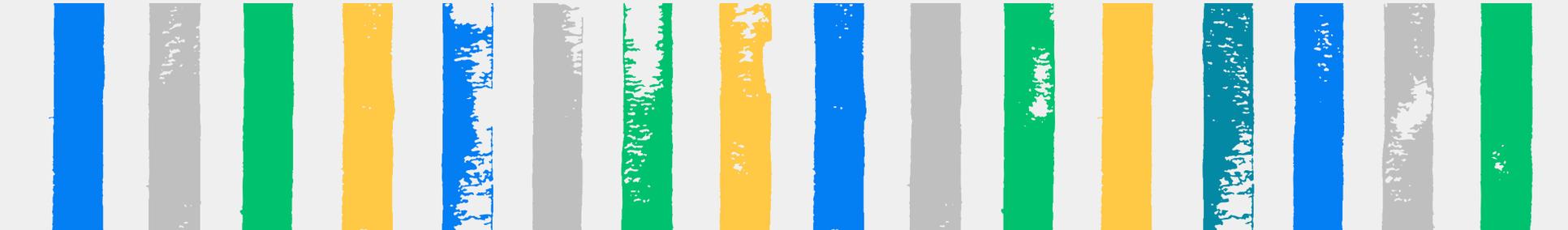

Туркменістан

на геополітичній мапі світу

Шумська Тетяна

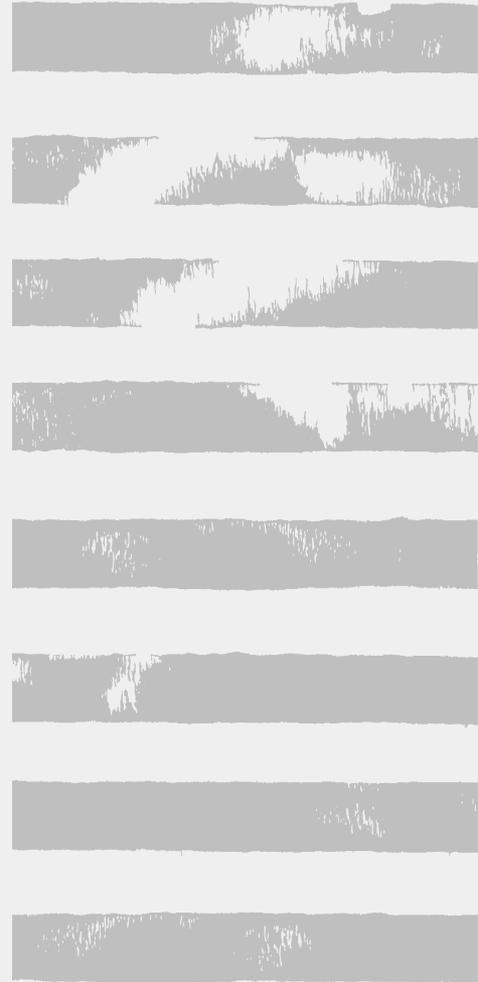

Загальна інфо

- Президентська республіка
- Незалежна з 1991
- Столиця -Ашхабад
- З 19.03.22 президент Сердар Бердимухамедов

Особливості становлення

- Малочисельна країна з непропорційним розселенням + обширна територія = несприятливі умови для національної безпеки
- 1995 - політика нейтралітету: неприєднання до блоків, альянсів та інтеграційних структур, курс на побудову «самобутнього туркменського суспільства» з особливою моделлю розвитку
- Розвиток міжнародних відносин на двосторонній основі: Росія, США, ЄС, Китай, Туреччина, Іран, Індія. Пакистан
- Зміцнення збройних сил оборонного характеру

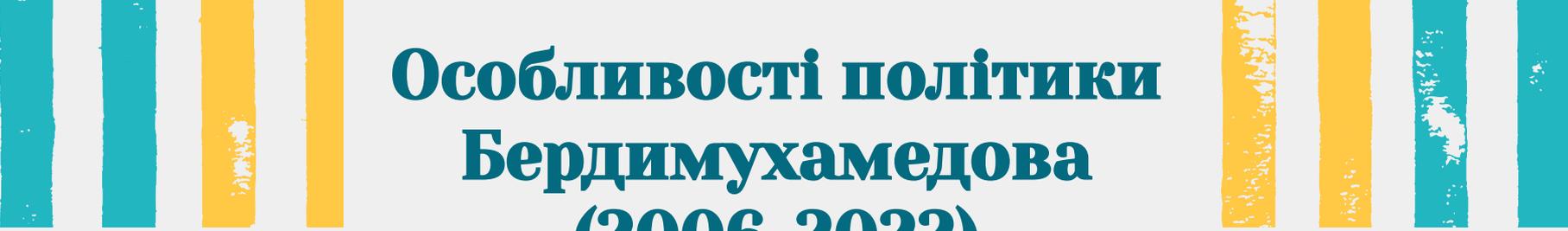
Політична система

- Жорсткий авторитарний режим з дотримання формальних демократичних процедур через проведення загальнонародних референдумів.
- Повернення до історично усталених традицій і звичаїв, зокрема патріархально-родових відносин, клановості, культивуваці патерналістського типу політичної свідомості громадян.
- Культ особи президента Ніязова (1985-2006)

Внутрішня політика Ніязова

- Пенсійна реформа: пенсіонери забезпечуються дорослими дітьми або переїжджають до притулків, відміна пенсійних виплат
- Освітня реформа: скорочення тривалості освіти у всіх ланках, виключення фізичної культури та трудового навчання, заборона іноземних дипломів
- Реформа охорони здоров'я: звільнення медичного персоналу середньої ланки
- Соціальна політика: безкоштовне газо-, водо-, електропостачання та сіль

Особливості політики Бердимухамедова (2006–2022)

- Швидка ротація чиновників
- Закритість системи державного управління, сімейно-клановий характер правлячої верхівки
- Демодернізація моделі розвитку
- Політичний фаворитизм і корумпованість правлячої верхівки
- Відсутність достовірних статичних даних по країні
- Нейтралітет трансформувався в політику ізоляціонізму, метою якої є мінімізування зовнішнього впливу на внутріполітичне життя держави
- Спроби активізувати зовнішньоекономічну діяльність з метою зміцнення позицій Туркменістану як регіонального торговельного центру

Суспільство

- Туркменістан є державою-рантьє, яка використовує природні багатства для боротьби з інакодумством та придушення процесів демократизації.
- Гостра нестача кваліфікованих кадрів, невелика інтелектуальна еліта та чистки серед еліт, деградація системи освіти, слабо розвинена виробнича база перешкоджають поштовху у бік лібералізації.
- Головним мотивом дій керівництва є самозбереження. Активність громадян ретельно контролюється та громадянські свободи обмежуються.

Остання трійка у рейтингу рівня свободи висловлень, 2020

Highs and lows, rises and falls

Top 5	GxR score
Denmark	95
Switzerland	95
Norway	94
Sweden	94
Finland	94
Belgium	92
Estonia	92
Ireland	92
Uruguay	92
Latvia	91

Bottom 5	GxR score
North Korea	0
Eritrea	1
Turkmenistan	1
Syria	1
China	2
Bahrain	3
Saudi Arabia	3
Tajikistan	3
Cuba	3
Equatorial Guinea	4

Економічна спроможність

- Основа економіки - експорт енергетичних ресурсів
- Наявні одні з найбільших у світі родовища природного газу
- Визнається важливим гравцем глобального енергетичного ринку
- Найбільший іноземний постачальник газу до Китаю

Проект ТАПІ

- Трубопровід Туркменістан-Афганістан-Пакистан-Індія (ТАПІ)-транснаціональний газопровід протяжністю 1814 км.
- Інвестиційна угода підписана 4-ма країнами у 2016 році.
- План проекту був задуманий у 1990-х роках для отримання доходів від газових запасів Туркменістану за рахунок експорту природного газу.
- Проект фінансується Азіатським банком розвитку (АБР). Туркменістан узяв кредит у розмірі 700 мільйонів доларів США від Ісламського банку розвитку для фінансування проекту у грудні 2016 року. Інші три країни зробили початкові інвестиції у розмірі 200 мільйонів доларів.

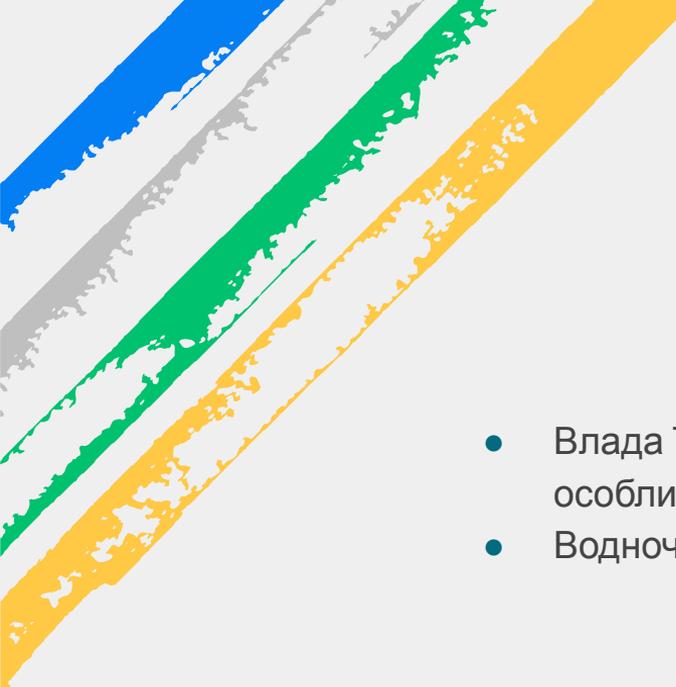
Проект ТАПІ

- ТАПІ відповідає політиці країни щодо диверсифікації експорту енергоресурсів. Доходи від газопроводу ТАПІ зроблять вагомий внесок в економіку Туркменістану. Це також сприятиме розвитку та поглибленню соціально-економічних відносин з великими країнами-імпортерами енергоносіїв.
- Проект має геополітичне значення для Туркменістану. Очікується, що закупівля природного газу, що експортується, припаде на Індію - 42%, Пакистан - 42%, і решта на Афганістан. Крім того, з реалізацією проекту Туркменістан стане одним із найважливіших центрів експорту енергоносіїв у регіоні.

Зовнішня політика

- Туркменістан - перша в історії нейтральна держава, офіційно визнана ООН.
- Участь у 42 міжнародних організаціях, відносини з 129 державами.
- Значна увага приділяється розвитку взаємин з Саудівською Аравією, Кувейтом, Катаром, Об'єднаними Арабськими Еміратами та іншими арабськими державами.
- Приклад вагомого внеску Туркменістану у підтримку глобальної безпеки - відкриття в Ашхабаді штаб-квартири Регіонального центру ООН з превентивної дипломатії для Центральної Азії.

Війна в Україні 2022

- Влада Туркменістану останній час була сконцентрована на виборах. Тому особливо уваги Україні не приділяла.
- Водночас туркменські ЗМІ не згадують про російське вторгнення.